

törvényszék Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

3.Bhar.24/2021/9. szám

A törvényszék Ítéltábla mint harmadfokú bíróság helyen, 2021. szeptember 28. napján tartott tanácsülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A csalás vétsége miatt Terhelt ellen indult büntetőügyben a vádlott és a védő másodfellebbezését elbírálva a törvényszék Törvényszék mint másodfokú bíróság 2020. november 13. napján kelt 24.Bf.5011/2020/8. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt vádlott terhén megállapított csalás vétsége vonatkozásában a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzi.

Tulajdon elleni szabálysértés [2012 évi II. tv. 177. § (1) bekezdés b) pont] miatt az eljárást vele szemben megszünteti.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A bíróság neve a 2019. szeptember 13. napján kihirdetett számú számú ítéletével Terhelt vádlottat az ellene folytatólagosan elkövetett csalás vétsége [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pontja] miatt emelt vád alól bizonyítottság hiányában felmentette, benyújtól magánfél által bejelentett polgári jogi igényt elutasította, valamint akként rendelkezett az eljárás során felmerült 17.796 Ft büntügyi költségről, hogy azt az állam viseli.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében.

[3] A vádlott és védője tudomásul vette az ítéletet.

[4] A törvényszék Főügyészség számú2. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartva az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő kisebb kárt okozó, folytatólagosan elkövetett csalás vétségében a vádlott bűnösségének megállapítását, emiatt vele szemben határozott idejű, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

[5] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az általa lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával ellentétes tényállást állapított meg, és a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett, így az ítéleti tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontjai alapján részben megalapozatlan. A bizonyítékok értékelése során az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a vádlott 2018. augusztus 31. napján megtartott tárgyaláson tett azon nyilatkozatát, hogy azért nem kapott az aláírt szerződésből egy példányt, mert azt akkor még a felek nem írták alá, illetve nem látott olyan okiratot, amelyen tanúnak vagy családtagjainak az aláírása szerepel. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy az adásvételi szerződés megkötésére 2016. március 16. napján került sor, így Terhelt vádlott a cég bankszámlája felett ezt követő időpontokban rendelkezési jogosultsággal nem bírt.

[6] A másodfokú eljárásban a nyilvános ülésen a védő észrevételében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Érvelése szerint a vádlott a gazdasági társaság értékesítését követően nem vett fel pénzt annak bankszámlájáról, illetve tanún 308.000 Ft-tal tartozott a vádlottnak egy gépkocsivásárlás kapcsán, így a bűncselekményt el sem követhette.

[7] A törvényszék Törvényszék mint másodfokú bíróság 2020. november 13. napján kelt 24.Bf.5011/2020/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. Terhelt vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett csalás vétségében, és a vádlottat 300 napi tétel, napi tételenként 1.200 Ft pénzbüntetésre ítélte. Rögzítette, hogy a kiszabott 360.000 Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. A polgári jogi igényt elutasító rendelkezés mellőzése mellett tanún által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, továbbá a vádlottat kötelezte az elsőfokú eljárásban felmerült bünyügyi költség viselésére.

[8] A másodfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést a bűnösség megállapítása miatt, felmentés érdekében. A fellebbezést külön nem indokolták.

[9] A törvényszék Fellebbviteli Főügyészség BF.26/2021/3. számú átiratában rögzítette, hogy a Be. 615. § (1) bekezdése alapján megnyílt a harmadfokú eljárás lehetősége, a vádlott és védője által bejelentett fellebbezés a Be. 615. § (2) bekezdés a) pontja és a (3) bekezdés alapján joghatályos. A törvényszék Törvényszék fellebbezési eljárásában az elsőfokú bíróság felmentő ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált, melynek során az elsőfokú ügydöntő határozat részbeni megalapozatlanságát a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelően kiküszöbölte, az ítélet történeti tényállását irathűen és a logikai szabályainak megfelelően kiegészítette, pontosította, majd okszerű következtetést vont a vádlott elkövetéskori tudattartamára, és azon keresztül szándékára nézve, továbbá törvényesen minősítette a vádlott vagyon elleni vétségét, és rögzítette a Btk. 459. § 31. pontja szerinti visszaesői minőségét. Ebből következően a másodfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadó, az általa megállapított tényállást kifogásoló és azon keresztül a vádlott bűnösségét vitató, a vádlott felmentését elérni kívánó fellebbezések a harmadfokú eljárásban nem foghatnak helyt. A büntetéskiszabás keretében az enyhítő és a súlyosító körülményeket figyelembe véve szabott ki a vádlottal szemben büntetést, a járulékos kérdésekben is törvényes döntést hozott. Erre figyelemmel a másodfokú ítélet Be. 623. §-a szerinti helybenhagyását indítványozta.

[10] A másodfokú bíróság a Be. 615. § (2) bekezdésének a) pontjában írtak szerint az elsőfokú bírósággal ellentétes döntést hozott, miután az elsőfokon felmentett vádlottat elítélte. Ekként a törvényszék a Be. 615. § (1) bekezdése alapján törvényesen biztosított a határozatával szemben fellebbezési jogot. A védő a másodfokú ítélet kihirdetését követően a nyilvános ülésen, míg a vádlott a részére postai úton kézbesített ítélettel szemben a jogorvoslat bejelentésére nyitva álló határidőn belül jelentett be joghatályos fellebbezést, amelyben a Be. 615. § (3) bekezdés a) pontja alapján a büntetőjogi főkérdés tekintetében meghozott ellentétes döntést sérelmezik.

[11] Az ítéltábla a másodfellebbezést a Be. 621. § (2) bekezdés alapján tanácsulésen bírálta el, miután az ítélet ellen a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést és nyilvános ülés kitűzését az ügyészség, a vádlott és védője sem indítványozta.

[12] A vádlott és védője másodfellebbezését az ítéltábla nem találta alaposnak.

[13] A harmadfokú eljárásban a felülbírálat terjedelme is igazodik a bejelentett fellebbezéshez. A felülbírálat kiterjedt a Be. 618. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a másodfokú bíróságnak a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntésére, valamint – az a) pont ab) alpontja alapján – azon rendelkezésre, illetve az ítélet azon részére, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, továbbá az elsőfokú és másodfokú bírósági eljárásra, tekintet nélkül arra, hogy ki milyen okból fellebbezett [Be. 618. § (1) bekezdés b) pontja]. Ezen kívül a harmadfokú bíróság a Be. 618. § (2) bekezdése értelmében hivatalból dönt az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben.

[14] Ezen vizsgálat alapján a törvényszék Ítéltábla megállapította, hogy mind a bíróság neve, mind a törvényszék Törvényszék eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta. A Be. 625.§ (1) és (2) bekezdés a) pontja alapján alkalmazott Be. 607.§ (1) és Be. 608.§ (1) bekezdésében felsorolt – az ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezető – abszolút

eljárási szabálysértést az ítéltábla nem észlelt, ilyenre a felek sem hivatkoztak, ezen túlmenően a másodfokú bíróság a súlyosítási tilalmat sem sértette meg.

[15] A harmadfokú felülbírálat kiterjedt arra is, hogy a másodfokú ítéletben rögzített tényállás megalapozott-e. Miután a fellebbezést a Be. 615. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be, a megalapozottság vizsgálatának a Be. 615. § (4) bekezdésében és a Be. 619. § (4) bekezdésében foglaltak nem képezték akadályát. A Be. 619. § (1) és (3) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan. Ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan, és a helyes tényállás az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészíti, illetve helyesbíti.

[16] Az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított tényállást a másodfokú bíróság részben megalapozatlannak találta a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontja alapján, mert az részben ellentétes volt az iratok tartalmával, illetve téves ténybeli következtetést tartalmazott. A másodfokú bíróság a tényállás részbeni megalapozatlanságát az alábbiak szerint küszöbölte ki:

- A tényállás első bekezdését akként pontosította, hogy Terhelt vádlott 2015. október 10. napjától 2016. március 16. napjáig volt ügyvezetője és egyben tulajdonosa a cég1.-nek – ezzel egyidejűleg mellőzte „a pontosan meg nem határozható időpontban” történő megjelölést.

- A második bekezdés tekintetében a „pontosan meg nem határozható nap” mellőzésével megállapította, hogy Terhelt vádlott 2016. március 16. napján üzletrész adás-vételi szerződést kötött, melynek értelmében 2016. március 16. napjától benyújtól a társaság új tulajdonosa, míg a 2/2016. (2016. 03. 16.) számú taggyűlési határozat értelmében tanúlné név lett a gazdasági társaság ügyvezető igazgatója.

- A tényállás harmadik bekezdését illetően pedig azt állapította meg, hogy Terhelt vádlott a 300.000 forint és a 25.000 forint készpénzt mindkét esetben úgy vette fel, hogy a Kft. bankszámlaszám számú bankszámlája fölötti rendelkezési jogosultsággal bíró személyként tüntette fel magát, mellyel a bank eljáró ügyintézőjét megtévesztette és ezzel 325.000 forint kárt okozott, mely nem térült meg.

- A tényállást továbbá azzal is kiegészítette, hogy tanú1 2016. május 1. napján 325.000 forint tekintetében polgári jogi igényt terjesztett elő (nyomozati iratok 15. oldala).

[17] A másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) és b) pontjában írtak szerint járt el amikor az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés alapján a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott okból – mivel az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett – az ítéltábla álláspontja szerint is részben megalapozatlan, hiányos tényállást kiegészítette.

A másodfokú bíróság – nem sértve a Be. 593. § (2) bekezdésében rögzített felülmérlegelési tilalmat – az elsőfokú bíróság által is elfogadott vádlotti vallomás, valamint az üzletrész adásvételi szerződés aláírásának időpontjára vonatkozóan tanúl és benyújtól egybehangzó vallomása alapján helytállóan állapította meg azt a tényállásban, hogy a szerződés megkötésére 2016. március 16. napján került sor. Erre figyelemmel pedig helyes az a következtetés, hogy Terhelt 2016. március 18. és 2016. március 24. napján annak tudatában vette fel az bank nevefiókban a Kft. bankszámlájáról a pénzt, hogy ő már nem volt jogosult a bankszámla felett rendelkezni, ezáltal a banktisztviselő megtévesztésével jutott a Kft. számlán lévő pénzéhez. Megerősíti ezt a tény a körülmény is, hogy a nyomozati iratok 17. oldalán található, a cég1 Taggyűlési Jegyzőkönyve és Alapítói Határozata tanúsága szerint a 2016. március 16. napján 18.00 órakor megtartott taggyűlésen részt vett Terhelt is benyújtól és tanúlné név mellett. A taggyűlésen meghozott 1/2016. [2016. március 16.] számú taggyűlési határozat pedig azt tartalmazza, hogy Terhelt bejelentette, miszerint a Társaságban meglévő üzletrészét a mai napon – azaz 2016. III. 16. napján – eladta tanú2nak, és egyúttal bejelentette azt is, hogy ugyanezen a napon lemond a Társaság ügyvezetői tisztségéről, melyet az Alapító tudomásul vett. A jegyzőkönyv tehát egyértelműen tanúsítja, hogy Terheltnak tudomása volt arról, hogy 2016. március 16. napjával adta el üzletrészét, továbbá arról is, hogy a Kft. bankszámlái feletti rendelkezési joga – miután a Társaság ügyvezetői tisztségéről lemondott, ezzel egyidejűleg a 2/2016. [2016. 03. 16.] benyújtól a Társaság új ügyvezetőjévé tanúltanú8at nevezte meg – megszűnt. Megjegyzi az ítéltábla, hogy – miután tanúl vallomása szerint nem végzett gazdasági tevékenységet a cég (nyomozati iratok 122. oldal) – arról is csak ő rendelkezett információval, hogy 2016. március 18. napján a megjelölt bankszámlára a Kft.-t illető pénz érkezett, és azt még azon a napon fel is vette.

[18] A másodfokú bíróság által a fentiek szerint kiegészített tényállás minden tekintetben mentessé vált a Be. 592. § (2) bekezdésében meghatározott hiányosságoktól, így a Be. 619. § (1) bekezdése alapján a harmadfokú felülbírálat alapját képezte.

[19] Az irányadó tényállásból a másodfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására, a védelem felmentésre irányuló, külön nem indokolt fellebbezése ezáltal nem vezetett eredményre.

[20] A cselekmény jogi minősítése kapcsán a törvényszék helyes érveléssel állapította meg, hogy a vádlott két alkalommal a cég neve bankszámlájáról az bank neve Zrt. ügyintézőjének megtévesztésével, magát a cég neve bankszámlája felett rendelkezési joggal bíró személyként feltüntetve vett fel pénzt jogtalan haszonszerzési célzattal, így a vádlott terhén a csalási cselekmény megállapítható volt.

[21] A két alkalommal felvett összegek együttes értékelésére, összegezésére azonban nem volt lehetőség. A vádlott 2016. március 18. napján 300.000 Ft készpénzt vett fel a folyószámláról, ezáltal 300.000 Ft, azaz a Btk. 459. § (6) bekezdés a) pontja alapján kisebb kárt okozva a Kft.-nek. E cselekményét a törvényszék helyesen minősítette a Btk. 373. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás vétségként.

[22] 2016. március 24. napján a vádlott azonban csak 25.000 forintot, azaz a bűncselekményként értékelhető 50.001 forintot el nem érő összeget szerzett meg csalárd módon, ezáltal cselekménye a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a

szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. tv. (a továbbiakban Szabs. tv.) 177. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott, ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva elkövetett tulajdon elleni szabálysértés törvényi tényállását merítette ki.

[23] A Btk. 6. § (2) bekezdése értelmében folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként többször követ el. Jelen esetben a folytatólagosság egyes törvényes elemei – így az egységes akaratelhatározás, a rövid időköz, valamint az azonos sértett sérelmére elkövetés – valóban megállapíthatók, azonban 2016. március 24. napján a vádlott csak 25.000 forintot, azaz szabálysértési értékhatárt meg nem haladó összeget vett fel az OTP fiókban. A folytatólagosság törvényi fogalmából következően bűncselekmény és szabálysértés folytatólagos egységet nem alkothatnak, mivel a Btk. 6. § (2) bekezdése a részselekmények önálló bűncselekményi természetét kívánja meg (87/2010. BK vélemény). Erre figyelemmel a vádlott terhén megállapított bűncselekmény vonatkozásában a folytatólagos elkövetés nem állapítható meg, a csalás bűncselekményeként értékelt cselekményből az ítéltábla mellőzte a folytatólagos elkövetést. Miután jelen esetben törvényi egység nem állapítható meg, a vádlott 2016. március 18. napján elkövetett cselekményét bűncselekményként, a március 24-i cselekményét szabálysértésként értékelte az ítéltábla.

[24] A 2016. március 24. napján elkövetett, szabálysértésnek minősülő családi cselekmény elbírálása során a Be. 573. § (1) bekezdésében foglaltak szerint – a felmentő rendelkezés mellőzésével, tekintettel arra, hogy a vádlott egyik részselekménye bűncselekmény törvényi tényállását kimerítette – a Szabs. tv. rendelkezéseit kellett a megfelelő körben alkalmazni. A Szabs. tv. 6. § (6) bekezdése értelmében a cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak, ezért az ítéltábla a Szabs. tv. 83. § (1) bekezdés h) pontja alapján Terhelttel szemben a 2016. március 24. napján elkövetett tulajdon elleni szabálysértés miatt megszüntette a szabálysértési eljárást.

[25] A Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pontjának megfelelően rögzítette a törvényszék a vádlott visszaesői minőségét, a korábbi elítélésére vonatkozó adatokat akként pontosítja az ítéltábla, hogy a szabadságvesztés utolsó napja 2013. július 26. napja volt (másodfokú ítélet 4. oldal [16] pont).

[26] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[27] A bíróság feladata az ítélezés során a megadott büntetési tételkeret között olyan nemű és mértékű joghátrány alkalmazása, amely kifejezi a társadalom megítélését az adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel van az elkövető által megvalósított magatartásra és a személyi társadalomra veszélyességére is.

[28] A másodfokú bíróság a vádlott javára és terhére szóló bűnösségi körülményeket nagyrészt helyesen sorolta fel, a súlyosító körülmények közül az ítéltábla mellőzte a folytatólagos elkövetést. Figyelemmel a másodfokú bíróság által hivatkozott, a vádlottnak fel

nem róható, elévülési időt meghaladó időmúlásra, helyesen választotta meg az alkalmazandó joghátrányt is, helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a büntetési célok és elvek a vádlott esetében pénzbüntetéssel is elérhetők. A büntetés tartamára, az egy napi tétel összegére vonatkozó döntése is megfelelő.

[29] A polgári jogi igény vonatkozásában is törvényesen járt el a törvényszék, mikor a tanú1 által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését a Be. 560. § (1) bekezdés j) pontja alapján – miután a polgári jogi igényt nem a sértett terjesztette elő – egyéb törvényes útra utasította.

[30] A másodfokú bíróság ítéletének a bűnügyi költségre, valamint az elsőfokú ítélet bevezető részében a további határnapok feltüntetésére vonatkozó rendelkezése is törvényes.

[31] Mindezen indokokra figyelemmel az ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 621. § (2) bekezdés szerinti tanácsülésen a Be. 624. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit pedig a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.

[32] A fellebbezési jog kizárása a Be. 458. § (3) bekezdésén és a Be. 615. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2021. szeptember 28. napján

Dr. Szalai Géza s.k.
s.k.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

Dr. Sárecz Szabina Martina

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A törvényszék Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 3.Bhar.24/2021/9. számú ítéletével a törvényszék Törvényszék mint másodfokú bíróság 2020. november 13. napján kelt 24.Bf.5011/2020/8. számú ítélete, ennek folytán a bíróság neve 2019. szeptember 13. napján kihirdetett számú1 számú ítélete 2021. szeptember 28. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2021. szeptember 28. napján

Dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke